

Předmluva	3		
Obsah	4		
Seznam zkratk a symbolů	7		
1. Pisemnictví starověku a raného středověku	8		
1.1 Centra kultury	8		
1.1.1 Sumer	8		
1.1.2 Egypt	9		
1.1.3 Indie	9		
1.2 Čínská literatura	9		
1.3 Perská literatura	10		
1.4 Hebrejská literatura	10		
1.5 Antická literatura	11		
1.5.1 Řecká literatura	11		
1.5.2 Římská literatura	13		
2. Středověká evropská literatura	16		
2.1 Středověké chápání světa a vzdělanost	16		
2.2 Románská a gotická kultura	16		
2.3 Obecné znaky středověké literatury	17		
2.3.1 Anglická literatura	18		
2.3.2 Německá literatura	18		
2.3.3 Severské literatury	18		
2.3.4 Ruská literatura	18		
2.3.5 Francouzská literatura	18		
2.3.6 Španělská literatura	19		
3. Česká literatura středověku	20		
3.1 Staroslověnské písemnictví	20		
3.2 Latinsky psaná literatura	21		
3.3 Počátky česky psané literatury	21		
3.3.1 Epika	22		
3.3.1.1 Česky psané legendy	23		
3.3.2 Lyrika	23		
3.3.3 Žákovská poezie, satira a skladby naukové	23		
3.3.4 Vznik dramatu	24		
3.4 Literatura doby husitské	24		
3.4.1 Husovi předchůdci	24		
3.4.2 Mistr Jan Hus	25		
3.4.3 Vrcholné období husitství	25		
3.4.4 Doba pohusitská	26		
4. Renesance a humanismus v evropské literatuře	27		
4.1 Italská literatura	28		
4.1.1 Dante Alighieri	28		
4.1.2 F. Petrarca	28		
4.1.3 G. Boccaccio	29		
4.1.4 N. Machiavelli	29		
4.2 Francouzská literatura	29		
4.2.1 F. Villon	29		
4.2.2 F. Rabelais	30		
4.2.3 P. de Ronsard	30		
4.2.4 M. de Montaigne	30		
4.3 Španělská literatura	30		
4.3.1 L. de Vega	30		
4.3.2 T. de Molina	31		
4.3.3 M. de Cervantes y Saavedra	31		
4.4 Anglická literatura	31		
4.4.1 G. Chaucer	31		
4.4.2 Ch. Marlowe	31		
4.4.3 T. More	31		
4.4.4 W. Shakespeare	31		
5. Renesance a humanismus v Čechách	33		
5.1 Raný humanismus	33		
5.1.1 Latinsky píšící čeští humanisté	33		
5.1.2 Národní humanismus	34		
5.1.2.1 V. Kornel ze Všehrd	34		
5.1.2.2 Ř. Hrubý z Jelení	34		
5.1.2.3 Hynek z Poděbrad	34		
5.2 Tzv. doba Blahoslavova	34		
5.2.1 M. Konáč z Hodiškova	34		
5.2.2 V. Hájek z Libočan	35		
5.2.3 O. Prefát z Vlkanova	35		
5.2.4 J. Blahoslav	35		
5.3 Tzv. doba Veleslavínova	35		
5.3.1 D. Adam z Veleslavína	36		
5.3.2 M. Dačický z Heslova	36		
5.3.3 K. Harant z Polžic a Bezdržic	36		
5.3.4 V. Vratislav z Mitrovic	36		
6. Baroko v evropské literatuře	37		
6.1 Architektura, výtvarné umění	37		
6.2 Hudba	38		
6.3 Literatura	38		
6.3.1 Commedia dell'arte	38		
6.3.2 Itálie: T. Tasso	38		
6.3.3 Španělsko: P. Calderón de la Barca	38		
6.3.4 Anglie: J. Donne • J. Milton	39		
6.3.5 Německo: A. Gryphius • H. J. Ch. von Grimmelshausen	39		
7. Baroko v české literatuře	40		
7.1 Specifika českého barokního umění	40		
7.2 Literatura	40		
7.2.1 Domácí literatura – naukové texty, duchovní lyrika	40		
7.2.2 Tvorba pololidová	41		
7.2.3 Tvorba lidová – slovesný folklor	42		
7.2.4 Exulantská literatura	42		
7.2.4.1 J. A. Komenský	42		
8. Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropské literatuře	45		
8.1 Klasicismus	45		
8.1.1 Architektura, sochařství, malířství, hudba	45		
8.1.2 Literatura	46		
8.1.2.1 Francie: P. Corneille • J. Racine • Molière • J. de La Fontaine	46		
8.1.2.2 Itálie: C. Goldoni	47		
8.2 Osvícenství	48		
8.2.1 Francie: Ch.-L. Montesquieu • Voltaire • P. A. C. de Beaumarchais	48		
8.2.2 Encyklopedisté	48		
8.2.3 Libertinismus	49		
8.2.4 Anglie: D. Defoe • H. Fielding • J. Swift • L. Sterne • S. Richardson	49		
8.3 Preromantismus	49		
8.3.1 Francie: J.-J. Rousseau • A.-F. Prévost • F.-R. de Chateaubriand	49		
8.3.2 Německo: G. E. Lessing • J. G. Herder • J. W. Goethe • F. Schiller	50		
9. Romantismus ve světové literatuře	53		
9.1 Architektura, výtvarné umění	53		
9.2 Hudba	53		
9.3 Literatura	53		
9.3.1 Německo: Novalis • J. a W. Grimmové • H. Heine • C. Brentano • A. von Arnim • H. von Kleist	53		
9.3.2 Anglie: G. G. Byron • P. B. Shelley • J. Keats • W. Scott	54		
9.3.3 Rusko: A. S. Puškin • M. J. Lermontov • N. V. Gogol	56		
9.3.4 Francie: V. Hugo • Stendhal • A. Dumas • A. de Musset	57		
9.3.5 USA: E. A. Poe	58		
9.3.6 Polsko: A. Mickiewicz • J. Słowacki	59		
9.3.7 Uhry: S. Petöfi • M. Jókai	59		
9.3.8 Slovensko: štúrovci	59		
10. Národní obrození	61		
10.1 Periodizace	61		
10.2 Architektura a výtvarné umění	61		
10.3 Hudba	62		
10.4 První etapa národního obrození (70. léta 18. stol. až počátek 19. stol.)	62		
10.4.1 J. Dobrovský	62		
10.4.2 Věda	63		
10.4.3 Novinářství	63		
10.4.4 Divadlo	64		
10.4.5 Poezie	64		

10.5 Druhá etapa národního obrození (počátek 19. stol. až r. 1830)	65	14.3 Manifest České moderny	103
10.5.1 J. Jungmann	65	14.3.1 J. S. Machar	103
10.5.2 Rukopisy (RKZ)	65	14.3.2 A. Sova	104
10.5.3 F. Palacký	66	14.3.3 F. X. Šalda	105
10.5.4 P. J. Šafařík	66	14.3.4 O. Březina	105
10.5.5 J. Kollár	66	14.4 Tzv. generace buřičů	106
10.5.6 V. K. Klicpera • J. N. Štěpánek	67	14.4.1 S. K. Neumann	106
10.5.7 F. L. Čelakovský	67	14.4.2 F. Šrámek	107
10.6 Třetí etapa národního obrození (1830–1848)	68	14.4.3 K. Toman	107
10.6.1 J. K. Tyl	68	14.4.4 V. Dyk	108
10.6.2 K. H. Mácha	69	14.4.5 F. Gellner	108
10.6.3 K. J. Erben	71	14.5 P. Bezruč a jeho Slezské písně	109
10.7 Čtvrtá etapa národního obrození (50. léta 19. stol.)	72	15. Poezie ve světové literatuře v předválečném, válečném a meziválečném období 110	110
10.7.1 K. Havlíček Borovský	72	15.1 Hudba a kinematografie	110
10.7.2 B. Němcová	73	15.2 Výtvarné umění	110
11. Realismus ve světové literatuře 19. stol. 76	76	15.3 Moderní básnické směry ve světové literatuře	111
11.1 Architektura, výtvarné umění	76	15.3.1 G. Apollinaire • Ch. Morgenstern	111
11.2 Hudba	76	15.3.2 Futurismus, kubofuturismus: F. T. Marinetti • V. Majakovskij • V. Chlebnikov	112
11.3 Literatura	77	15.3.3 Expresionismus: G. Trakl	112
11.3.1 Anglie: Ch. Dickens • W. M. Thackeray • Ch. a E. Brontëové • R. L. Stevenson	77	15.3.4 Dadaismus: T. Tzara	113
11.3.2 Francie: H. de Balzac • G. Flaubert • É. Zola • G. de Maupassant	77	15.3.5 Surrealismus: A. Breton • L. Aragon • P. Éluard	113
11.3.3 Rusko: I. S. Turgeněv • I. A. Gončarov • L. N. Tolstoj • F. M. Dostojevskij	79	15.4 Další spisovatelé této doby	113
11.3.4 Polsko: H. Sienkiewicz	80	15.4.1 Rusko: A. A. Blok • S. A. Jesenin • A. Achmatovová • M. I. Cvetajeva	113
11.3.5 Severské země: H. Ibsen • H. Ch. Andersen	80	15.4.2 USA: E. Pound • T. S. Eliot	114
11.3.6 USA: M. Twain	81	15.4.3 P. Neruda • F. G. Lorca • R. Thákur	114
12. Česká literatura 2. pol. 19. stol. 82	82	16. Próza a drama ve svět. lit. v předválečném, válečném a meziválečném období 115	115
12.1 Architektura a výtvarné umění	82	16.1 Obraz 1. svět. v. v literatuře: E. M. Remarque • R. Rolland • H. Barbusse • E. Hemingway • M. Šolochov	115
12.2 Hudba	82	16.2 Osobnosti jednotlivých národních literatur	116
12.3 Májovci – 60. léta	82	16.2.1 Rusko: M. Gorkij • L. Andrejev • M. Bulgakov • I. Bunin • I. Babel • B. A. Pilňak • B. Pasternak • A. Grin • K. Paustovskij	116
12.3.1 J. Neruda • V. Hálek • K. Světlá • A. Heyduk • V. Šolc • R. Mayer • J. Arbes • G. Pfeleger-Moravský	83	16.2.2 Anglie: J. Conrad • D. H. Lawrence • J. Joyce • V. Woolfová • R. Kipling • G. K. Chesterton • J. Galsworthy	117
12.4 Ručovci, lumírovci, novoromantismus – 70. a 80. léta	87	16.2.3 USA: F. S. Fitzgerald • W. Faulkner • S. Lewis • T. Dreiser • J. Steinbeck • J. London • T. Wilder	118
12.4.1 S. Čech • E. Krásnohorská • J. Vrchlický • J. V. Sládek • J. Zeyer	88	16.2.4 Německo: T. Mann • H. Mann • L. Feuchtwanger • H. Hesse	119
12.4.2 Historická próza: A. Jirásek • Z. Winter • J. Svátek • V. Beneš Třebízský	91	16.2.5 Rakousko: S. Zweig • H. Broch • R. Musil	119
12.4.3 Venkovská próza: T. Nováková • A. Stašek • J. Holeček • K. Klostermann	92	16.2.6 Francie: M. Proust • A. de Saint-Exupéry • A. France • A. Gide • L. F. Céline	120
12.4.4 Realisticko-naturalistická literatura	93	16.3 Německy píšící pražští autoři: F. Kafka • M. Brod • G. Meyrink • E. E. Kisch • F. Werfel	120
12.4.4.1 K. V. Rais • J. Š. Baar	93	16.4 Světové drama 1. pol. 20. stol.	121
12.4.4.2 Národní divadlo	93	17. Česká poezie od konce 1. svět. v. do konce 2. svět. v. 123	123
12.4.4.3 Realistické drama: L. Stroupežnický • G. Preissová • A. a V. Mrštíkové	94	17.1 Proletářská poezie: J. Wolker • J. Hora • J. Hořejší	123
12.4.4.4 J. K. Šlejhar • I. Herrmann	94	17.2 Poetismus; surrealismus	124
13. Světová literatura na přelomu 19. a 20. stol. 96	96	17.2.1 Devětsil	125
13.1 Proměny vnímání světa na konci 19. stol.	96	17.2.2 V. Nezval	125
13.2 Nové filozofické koncepce	96	17.2.3 J. Seifert	126
13.3 Symbolismus, impresionismus, dekadence	97	17.2.4 K. Biebl	127
13.4 Tzv. prokletí básníci ve francouzské literatuře: Ch. Baudelaire • J. A. Rimbaud • P. Verlaine	98	17.3 Katolický proud	128
13.5 Ostatní francouzští básníci: T. Corbière • S. Mallarmé • P. Valéry • Lautréamont • M. Maeterlinck	99	17.3.1 J. Deml	128
13.6 O. Wilde	100	17.3.2 J. Zahradníček • B. Reynek	128
13.7 R. M. Rilke	100	17.4 Spirituální proud	129
13.8 Objev volného verše: W. Whitman	100	17.4.1 F. Halas	129
13.9 E. Verhaeren	101	17.4.2 V. Holan	130
13.10 A. P. Čechov	101	17.4.3 F. Hrubín	130
14. Česká literatura od přelomu 19. a 20. stol. do konce 1. svět. v. 102	102	17.4.4 V. Závada	131
14.1 Moderní revue: M. Marten • J. Karásek ze Lvovic • A. Procházka	102	17.5 Jarní almanach básnický 1940: K. Bednář • J. Orten	131
14.1.1 K. Hlaváček	102		
14.2 Katolická moderna	103		

18. Česká próza, drama a kritika od konce 1. svět. v. do konce 2. svět. v.	133	20. Česká poezie 2. pol. 20. stol.	164
18.1 Dvacátá léta	133	20.1 Vývojové mezníky literatury 2. pol. 20. stol.	164
18.1.1 Reakce na 1. svět. v.; expresionismus	133	20.1.1 Literatura oficiální, samizdatová a exilová	164
18.1.1.1 Legionářská literatura	134	20.2 Reakce na válku	165
18.1.1.2 J. Hašek • J. John	135	20.3 Literatura v letech 1945–1948: Skupina 42, Skupina Ra, Ohnice	165
18.1.2 Imaginativní próza: V. Vančura • K. Konrád	135	20.4 Literatura od února 1948 do roku 1956	167
18.1.3 Katolický proud: J. Durych • J. Čep	136	20.4.1 Květen: M. Florian • M. Červenka • K. Šiktanc • J. Šotola • M. Holub	167
18.1.4 Ruralimus: J. Knap • F. Křelina	137	20.5 Poezie 60. let	168
18.1.5 Reportážní próza	138	20.5.1 Host do domu: O. Mikulášek • J. Skácel	169
18.2 Třicátá léta	138	20.6 Literatura po r. 1968	169
18.2.1 Socialistický realismus: M. Majerová • M. Pujmanová • I. Olbracht	138	20.6.1 Samizdat	169
18.2.2 Psychologická próza: J. Havlíček • E. Hostovský • J. Glazarová • V. Řezáč • M. Součková	140	20.7 Poezie 70. let	170
18.2.3 Demokratický proud: E. Bass • K. Poláček • K. Čapek • J. Čapek • F. Peroutka	141	20.7.1 Písňové texty: K. Kryl • J. Hutka • P. Dobeš • J. Nohavica • V. Třešňák	171
18.3 Čtyřicátá léta: historická a biografická próza: M. V. Kratochvíl • F. Kožík • K. Schulz	143	20.7.2 Český underground: I. M. Jirous • E. Bondy • J. Topol • J. H. Krchovský	172
18.4 Drama (20.–40. léta)	143	20.8 Poezie 90. let	173
18.4.1 Osvobozené divadlo, D 34	144	20.8.1 Katolický proud	173
18.5 Literární kritika (20.–40. léta)	146	20.8.2 Tzv. generace osamělých běžců	173
19. Světová literatura 2. pol. 20. stol.	148	20.8.3 Rozrůzněnost současné literatury	174
19.1 Obraz 2. svět. v. v literatuře: A. Fadějev • B. Polevoj • V. Grossman • V. Někrasov • K. Simonov • J. Bondarev • C. Malaparte • P. Levi • N. Mailer • J. Heller	148	20.8.4 Nové objevy a naděje	175
19.2 Próza 2. pol. 20. stol. v jednotlivých národních literaturách	150	21. Česká próza, drama a kritika 2. pol. 20. stol.	177
19.2.1 Sovětská literatura: A. Solženicyn • V. Šukšin • V. Nabokov • Č. Ajtmatov	150	21.1 Reakce na válku; J. Marek • A. Branald • J. Weil • A. Lustig • L. Fuks	177
19.2.2 Německá literatura: H. Böll • G. Grass • Ch. Wolfová	150	21.2 Proměny prózy v 50. až 70. letech	178
19.2.3 Rakouská literatura: I. Bachmannová • T. Bernhard • P. Handke • J. M. Simmel	151	21.2.1 Spisovatelé proti totalitě	179
19.2.4 Italská literatura: A. Moravia • I. Calvino • U. Eco	151	21.2.2 Oficiálně vydávaná próza v období tzv. normalizace	179
19.2.5 Americká literatura: W. Saroyan • J. D. Salinger • T. Capote • J. Updike • E. L. Doctorow • W. Styron • S. Bellow • B. Malamud • P. Roth • I. B. Singer • W. Allen • T. Pynchon • J. Irving • B. Dylan	152	21.2.3 Ineditní a exilová próza: Edice Petlice, Kvart, 68' Publishers	180
19.2.6 Francouzská literatura: P. Boule • A. Malraux • R. Queneau • G. Bataille • J.-M. G. Le Clézio • M. Tournier	153	21.3 Próza 80. let	180
19.2.7 Anglická literatura: J. Fowles • I. Murdochová • W. Golding • I. McEwan • A. Hailey • S. Rushdie	154	21.3.1 B. Hrabal	180
19.2.8 Spisovatelé ostatních literatur: D. Tatarka • R. Sloboda • P. Esterházy • I. Kertész • C. J. Cela • N. Mahfúz • W. Soyinka • M. Waltari • P. Høeg	154	21.3.2 M. Kundera • L. Vaculík • J. Škvorecký • P. Kohout • V. Neff • O. Pavel • I. Klíma • V. Linhartová • J. Trefulka • O. Filip	181
19.3 Existencialismus: J.-P. Sartre • A. Camus • B. Vian	155	21.4 Próza 90. let	184
19.4 Beatnici: J. Kerouac • W. S. Burroughs • K. E. Kesey • A. Ginsberg • L. Ferlinghetti • Ch. Bukowski	156	21.5 Vývoj dramatu 2. pol. 20. stol.	185
19.5 Rozhňevaní mladí muži: K. Amis • J. Braine • J. Wain • J. Osborne	157	21.5.1 Divadla malých forem	186
19.6 Nový román: A. Robbe-Grillet • M. Butor • N. Sarrautová • C. Simon	158	21.5.2 Další divadelní scény	187
19.7 Magický realismus: G. García Márquez • A. Carpentier • J. Cortázar • I. Allendová	158	21.5.3 V. Blažek • V. Havel • M. Uhde • A. Radok • O. Daněk	187
19.8 Absurdní drama: A. Artaud • S. Beckett • E. Ionesco • E. Albee	159	21.6 Vývoj literární kritiky 2. pol. 20. stol.	188
19.9 Ostatní dramatici: T. Williams • A. Miller • R. N. Nash • F. Dürrenmatt • J. Anouilh	160	21.6.1 Z. Kožmín • J. Opelík • J. Lopatka • M. Jungmann	188
19.10 Sci-fi: G. Orwell • A. C. Clarke • R. D. Bradbury • I. Asimov • R. A. Heinlein • M. Crichton • U. Le Guinová • S. Lem • J. R. R. Tolkien • S. King	160	21.6.2 80. léta, nová generace literárních kritiků	189
19.11 Detektivní žánr: A. Christie • G. Simenon • R. Chandler	162	21.6.3 Noviny a časopisy pro literaturu a literární vědu	189
		22. Základy literární teorie	191
		22.1 Literární věda a její disciplíny	191
		22.2 Poezie a próza	191
		22.2.1 Poezie	191
		22.2.2 Próza	194
		22.3 Literární druhy a žánry	194
		22.3.1 Epika	194
		22.3.2 Lyrika	195
		22.3.3 Lyrickoepické žánry	197
		22.3.4 Drama	197
		22.4 Prostředky výstavby literárního díla	198
		22.4.1 Jazykové prostředky	198
		22.4.2 Tematická (dějová) výstavba	201
		22.4.3 Kompoziční (strukturní) výstavba	201
		22.5 Literární dílo jako znak	202
		Seznam odborné literatury	203
		Rejstřík	204